

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobota, 5. februarja 1933.

ŠTEV. 6

Združitev občin v srezu Murska Sobota.

Pododbor županske zveze za srez Murska Sobota je imel svojo sejo dne 28. I. Na tej seji je med drugim sestavil načrt za združitev naših občin. Po tem načrtu bo v bodoče v našem srezu 16 občin, ki bodo i po številu svojega prebivalstva i po svoji gospodarski moči v stanju, da rešujejo vse kulturne, gospodarske in socialne naloge, ki jih od občin zahteva današnji čas, ki pa jih do sedaj vsled svojega malega obsega niso mogle izvrševati. Ta načrt predvideva sledeče združitve:

1.) Bodonci

	Štev. preb.	Davčna moč
Bodonci	801	18 810
Novi Beznovci	53	949
Pužavci	287	14 677
Stari Beznovci	189	7 049
Strukovci	289	23 827
Vadarci	586	8 355
Zenkovci	439	12 508
Skupaj	2 644	86 175

2.) Cankova

	Štev. preb.	Davčna moč
Cankova	463	26 775
Domajinci	363	8 645
Gornji Črnci	174	4 069
Korovci	286	12 128
Krašči	423	11 916
Krajna	356	18 612
Skakovci	339	22 479
Topolovci	270	9 581
Skupaj	2 674	114 205

3.) Fokovci

	Štev. preb.	Davčna moč
Andrejci	317	7 263
Berkovci	119	3 236
Čikečkavas	215	8 200
Ivanovci	306	7 771
Fokovci	378	12 623
Pordašinci	89	3 511
Prosenjakovci	400	14 277
Selo	654	14 451
Skupaj	2 478	71 332

4.) Gornja Lendava

	Štev. preb.	Davčna moč
Boreča	265	3 955
Gornja Lendava	1 020	26 457
Kovačovci	243	3 632
Kruplivnik	462	6 209
Radovci	499	5 951
Vidonci	869	7 965
Trdkova	847	8 889
Skupaj	4 205	63 058

5.) Gornji Petrovci

	Štev. preb.	Davčna moč
Adrijanci	392	11 272
Čepinci	747	10 862
Gor. Petrovci	405	13 152
Lucova	207	4 120
Neradnovci	303	4 522
Stanjevci	453	9 814
Šulinci	426	9 099
Zenavija	332	4 411
Skupaj	3 265	67 252

6.) Gornji Slaveči

	Štev. preb.	Davčna moč
Dolič	754	6 927
Dol. Slaveči	812	13 447
Gor. Slaveči	647	10 746
Kuzma	549	8 879
Matjašovci	342	4 024
Skupaj	3 104	44 023

7.) Križevci

	Štev. preb.	Davčna moč
Domajšovci	640	21 516
Ivanjšovci	124	3 125
Kančovci	230	8 761
Košarovci	114	3 298
Kukeč	269	5 433
Križevci	976	27 154
Panovci	185	3 986
Lončarovci	235	5 231
Ratkovci	161	5 352
Središče	191	4 688
Skupaj	3 125	88 544

8.) Mačkovci

	Štev. preb.	Davčna moč
Dankovci	242	6 799
Kušanovci	416	6 180
Mačkovci	214	8 334
Moščanci	311	8 275
Otoveci	462	7 106
Prosečkavas	310	5 527
Pečarovci	640	11 638
Poznanovci	334	4 943
Skupaj	2 929	58 802

9.) Moravci

	Štev. preb.	Davčna moč
Lukačevci	51	4 743
Moravci	646	19 851
Marijanci	347	13 225
Mlajtinci	217	22 126
Noršinci	282	13 176
Sebeborci	529	19 769
Vučja Gomila	620	17 118
Tešanovci	814	30 572
Skupaj	3 506	140 580

10.) Murska Sobota

	Štev. preb.	Davčna moč
Skupaj	3 571	439 235

11. Murska Sobota — okolica

	Štev. preb.	Davčna moč
Bakovci	1 141	31 773
Černelavci	374	10 595
Krog	802	30 616
Kupšinci	364	22 641
Murski Črnci	214	11 726
Nemšovci	211	15 127
Rakičan	571	28 638
Veščica	276	14 639
Satahovci	297	14 995
Skupaj	4 250	180 750

12.) Puconci

	Štev. preb.	Davčna moč
Bokrači	155	5 267
Brezovci	320	15 022
Dolina	218	5 470
Gorica	366	12 653
Lemerje	371	16 651
Markišavci	210	10 096
Predanovci	235	13 795
Puconci	506	26 024
Polana	207	11 383

Krnci	115	3 825
Šalamenci	433	9 498
Vaneča	397	11 781
Skupaj	3 533	141 465

13. Pertoča

	Štev. preb.	Davčna moč
Fikšinci	365	7 393
Gerlinci	697	16 088
Motovilci	415	5 742
Pertoča	605	19 073
Ropoča	391	12 736
Večeslavci	698	18 607
Skupaj	3 171	79 639

14.) Rogaševci

	Štev. preb.	Davčna moč
Nuskova	482	11 837
Ocinje	326	7 313
Rogašovci	509	20 161
Sveti Jurij	694	20 343
Serdica	770	17 102
Sotina	629	9 794
Kramarovci	249	7 784
Skupaj	3 659	94 335

15. Šalovci.)

	Štev. preb.	Davčna moč
Budinci	318	7 955
Hodoš	471	22 402
Krplivnik	240	7 284
Markovci	558	14 543
Mali Dolenci	155	3 031
Šalovci	875	33 302
Peskovci	183	4 603
Veliki Dolenci	370	9 025
Skupaj	3 170	102 145

16.) Tišina.

	Štev. preb.	Davčna moč
Borejci	292	12 321
Gederovci	189	11 717
Gradišče	388	9 714
Murski Petrovci	157	9 639
Petanjci	635	45 441
Rankovci	287	12 817
Sodišinci	318	17 244
Tropovci	365	8 935
Tišina	394	13 637
Vančavas	327	9 288
Skupaj	3 349	150 753

Ali ste že poravnali naročnino?

Če še ne, napravite to še danes!

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija sta se vrnila iz Bukarešte v Beograd. — V Cetinju se je vršilo veliko narodno zborovanje, na katerem je več tisočglava množica protestirala proti punktacijam. Črnogorci odločno zahtevajo skupno državo, za katero so vse žrtvovali, zato je ne puste nikomur rušiti. — Banovinski svet savske banovine, ki je te dni razpravljal o novem proračunu, je v daljši razpravi ostro obsodil zagrebške in ljubljanske separatistične punktacije in izrazil svoje obžalovanje nad protisokolskim pastirskim listom. — Zanimivo izjavo o zadnjem pastirskem listu je dal kotorski škof Učcelinij, ki ni dovolil čitati pastirskega lista v svoji škofiji ter naglašal: „S poslanico je episkopat naselil; smatram, da se je z njo prenesla. Sokolstvu, ki je postavljeno na zdravo podlago, ne more ne pastirski list ne ničesar drugega zavzeti napredka. Sokolstvo je nacionalna organizacija, ki ni nikdar nastopala proti veri, niti proti katoličanstvu.“ — V Šiški in v Grosupljem se je zadnja nedeljo vr-

šil veličasten shod J. R. K. D., kjer je ljudstvo ogorčeno obsojalo razdiralne punktacije in manifestiralo za nedeljivo Jugoslavijo.

Nemčija. Na shodu, ki so ga priredili komunisti v Dresdenu je prišlo do spopada s policijo, ki je morala rabiti orožje. Devet demonstrantov je bilo ubitih, 11 pa ranjenih. Do spopada je prišlo, ker je hotel navzoči policijski častnik, ki je imel nalogo paziti na red, hotel prekiniti govor nekega bivšega poročnika, ki je navzoče pozival k nasilju. Ko je policija pridrla v dvorano, se kljub temu zborovalci niso hoteli raziti in so nekateri celo streljali na stražnike, na kar so tudi ti rabili orožje. — Niti polnih 48 ur ni trajala nemška vladna kriza, Schleicher se je moral umakniti a njegovo mesto je zavzel Hitler, ki je postal državni kancelar Nemčije a njegovi najožji zaupniki so bili imenovani na najvažnejša politična mesta. Hitlerjeva vlada pomeni pričetek nove dobe v nemški politiki, nad vse važno stopnjo za Nemčijo samo in v enaki meri za ves svet.

Češkoslovaška. V zvezi z zadnjim napadom čeških fašistov na neko vojašnico v Brnu, o katerem smo že poročali, je bilo doslej 92 sokrivcev aretiranih, med njimi tudi bivši general Gajda, ki kljub tehtnim dokazom, taji vsako soudeležbo. Voditelj brnskega upora nadporočnik Kobzinek pa je pribežal v Jugoslavijo in se sedaj nahaja v Makarski. Češkoslovaške oblasti so že prosile našo državo, da jim ga izroče.

Avstrija. V ospredju političnih dogodkov, za katere se zanima tudi najširša evropska javnost je še vedno znana hirtenberška afera, v kateri so zapleteni Italija in Madžarska, radi tajnega prevoza orožja preko avstrijskega ozemlja. Zastopniki Francije, Anglije in Male antante so napravili skupno demaršo pri avstrijski in madžarski vladi, zahtevajoč popolnega razčiščenja v tihotapstvu orožja. Zahtevali so od avstrijske in madžarske vlade, da v najkrajšem času odgovorita na vprašanja: Kdo je poslal orožje? Komu je bilo poslano? Kje je sedaj? Koliko je bilo tega orožja? V zvezi z to afero je v Avstriji prišlo na dan cela vrsta drugih dogodkov, ki pričajo, da se je prevažalo iz Italije na Madžarsko že dalje časa različno orožje, tanke i. t. d.

Madžarska. V eni izmed zadnjih sej zunanje političnega odbora so se bavili tudi z vprašanjem odnošajev Madžarske s sosednimi državami. Vprašanje je sprožil grof Bethlen, ki je opozoril na zadnje izjave romunskega zunanjega ministra zastopniku nekega lista, v katerih je ponavljal, da države Male antante niso neprijateljsko razpoložene proti Madžarski in da bi bilo treba ustvariti gospodarsko sodelovanje srednjeevropskih držav (Avstrije, Madžarske, Romunije, Jugoslavije in Češkoslovaške), ker je to edini izhod iz propasti. Predsednik vlade je odgovoril, da Madžarska ni proti sodelovanju z ostalimi podunavskimi državami.

Francija. Meseca decembra je bilo pobranih davkov v Franciji za 3.144 milijonov frankov, to je za 190 milijonov frankov manj kot meseca decembra l. 1931.

Romunija. V pisarni osrednje poštne in brzojavne uprave je policija aretirala 20 uradnikov, ki so obtoženi, da so poskrili službene dokumente in jih pošiljali v inozemstvo. Domnevajo, da se je vršilo vohunstvo v korist sovjetske Rusije.

Gospodarska navezanost na Jugoslavijo

V zvezi z zadnjimi punkcijami, se je g. minister dr. Kramer v svojem govoru, ki ga je imel na velikem zborovanju JRKD. v Šiški dotaknil vprašanja o separatističnih težnjah gotovih krogov.

V naši državi imamo gotovo vse polno težkih gospodarskih vprašanj. Pray nič nam ne more pomagati, če govorimo, da v Ju-

goslaviji še nismo na najslabšem, ker je slaba tolažba, če se drugim še slabše godi. Vendar pa je resnica, da sta gospodarski obstoj in kulturna bodočnost Slovencev odvisna od dejstva, da je naša slovenska ožja domovina del velikega jugoslovenskega državnega ozemlja. Naš delavec, naš obrtnik, naš industrijec bi ne mogel živeti danes niti tega skromnega življenja, ki ga imamo, če bi ne imeli velikega konsumnega ozemlja v Jugoslaviji, ki je dejansko napram ostalim državam v Evropi vendarle sposobna, da zaščiti tudi naše gospodarske interese slovenskega ozemlja. Gospodarska politika Jugoslavije bi bila brez slovenskega ozemlja napram Evropi gotovo bolj enostavna. Taka Jugoslavija bi bila samo agrarna država, ki bi lažje sklepala gospodarske pogodbe z ostalimi državami.

Oni, ki predstavljajo slovenski problem le kot nekako jezikovno stvar, gledajo nanj z ozkega stališča, kakršnega dopušča samo popolno nerazumevanje pravih slovenskih problemov. Kulturni razvoj slovenskega ljudstva je odvisen od njegovih gospodarskih pogojev. Slovensko vprašanje v Jugoslaviji je vprašanje gospodarskega in socialnega razvoja naše ožje domovine v okviru naše države in vse drugo nam bo po svetem pismu navrženo.

V dobi, ko bi morala država osredotočiti vse svoje sile za reševanje gospodarskih in socialnih problemov, ko bi se ne smelo ničesar drugega obravnavati nego vprašanje kruha, v tem času smo zopet prisiljeni, da se bavimo z vprašanji čisto političnega značaja in da moramo govoriti o punkcijah in politizirati. Po teh punkcijah, ki so izraz nestrpnosti detroniziranih političnih voditeljev, ki bi radi zopet našli z njihovo pomočjo pot do državne oblasti, je postala vsa naša država na zunaj in znotraj vznemirjena. Tako nas ovirajo, da bi posvetili vse svoje sile preskrbi vsakdanjega kruha našemu ljudstvu.

Murska Sobota

— **Smrtna kosa.** Po daljši bolezni je preminul v 68 l. starosti g. Erdösy Barnabáš, ki je imel svojo trgovino pri cerkvi. Nenadna smrt priljubljenega trgovca je globoko odjeknila med njegovimi številnimi prijatelji. N. v m. p.

— **Obdukcija.** Pred dnevi je nenadoma umrl natakár Sep Janoš. Ker so krožile med ljudmi govorice o njegovi nenaravni smrti, ga je zdravniška komisija pred pokopom raztelesila.

— **Dram. odsek tuk.** Sokola bo stopil v kratkem pred javnost z Cankarjevo dramo: „Kralj na Betajnovi“. Ker bo to prva igra

na našem odru, našega največjega slov. pisatelja, zato že sedaj opozorimo javnost na prireditve.

— **Razpisana cestarska služba.** Pri cestnem odboru v M. Soboti je razpisano cestarsko mesto na ban. cesti M. Sobota—Martjanci—Boreča—drž. meja od km 3.500 do 9 km. Prosilci, ki so stari 23 do 30 let, dobijo potrebna pojasnila v pisarni cestnega odbora. Prošnje je vložiti pri sres. cestnem odboru v M. Soboti.

— **Narodni odbor v M. Soboti** se je osnoval pred tednom z nalogo, da združi cel naš srez in izvede v njem akcijo proti rušilcem narodnega in drž. edinstva. Predsedniki so: g. nar. posl. Benko Josip, gg. Hartner Geza in Vezir Geza, podpredsednik je preč. g. Faflik župnik v Kančevcih in član banskega sveta, tajnika sta g. ing. Zobeč in g. šol. uprav. Gabrijelčič Fr. Naš srez zastopa v banovinskem nar. odboru v Ljubljani g. Vezir Geza. M. Soboški Narodni odbor je že organiziral podpise na adresi, ki se bo osebno izročila Nj. Vel. kralju v Beogradu. Za naš srez bodo izročili adresi kralju gg. Hartner Geza, Pertot Kristijan in Duh Štefan iz M. Sobote ter g. Kūhar Štefan iz Puconci in Županek Vilmoš župan iz Šalovec.

Opozarjamo na inventurno prodajo čevljev

po izredno znižanih cenah, ki se vrši od 1. februarja 1933 dalje pri tvrdki

PEKO v M. Soboti.

Dolnja Lendava

Prometne ovire. Že v zadnji številki našega lista smo omenili, da so snežni zameti ovirali promet. Promet pa je bil zaprt ves teden in še le v nedeljo je zopet pripejal poštni avtobus v Lendavo. V več mestih so obtičali avtomobili v snegu. Celo na železnici je bil promet oviran in so prispeli vlaki z veliko zamudo v Lendavo. Na senje, ki je bilo v Lendavi v najhujšem času, je prišlo komaj par ljudi. V tej burji in zimi pa smo doživeli še neke druge posebnosti, ki je začudila najstarejše ljudi. Naš potok Črnc, ki ne zamrzne niti v najhujši zimi, kakoršna je bila 1929. leta, je letos zamrznil. Ljudje so imeli mnogo posla in dela, da so odstranili sneg s cest in sedaj se zopet lahko vrši promet.

— **Vlom v „Kmečko hranilnico.“** Lendavo je razburil drzen vlom, ki se je izvršil pri „Kmečki hranilnici“, ki ima svoje prostore na župnišču. Roparji so čakali, da je v župnišču vse zaspalo. Vlomili so okno in skozi okno zlezli v pisarno. Tukaj so se lotili posla, vendar so pa, najbrž v strahu in nervoznosti bili tako površni, da niso našli ključev od omar. Vzeli so le 62 Din denarja iz miznice, drugih predmetov se niso utegnili lotiti. Pri svojem poslu so pa imeli smolo. Eden izmed njih, Lebar Stefan iz Goric, si je pri lomljenju okna, močno razrezal dlan. To je bil sled in orožniki so vse štiri ptičke že drugi dan ujeli in zaprli. Vodja družbe je bil, kakor vse kaže neki Utroša iz Goric, ki se je pred dnevi vrnil iz zapora iz Maribora. Sreča je, da so bili vlomilci tako hitro prijeti, sicer bi imeli prav nevarno tolpo, pred katero ne bi bil varen nihče.

Vedno beli zobje

Poročam vam da že 15 let uporabljam zobno pasto „Chlorodont“. Se nikdar nisem razočarala. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporablja cel družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.-, ter zavračajte vsak nadomestek.

— **Valilna jajca.** Reja štajerskih kokoši se prav lepo razvija. Vsako leto se proda veliko število valilnih jajc kontroliranih štajerskih kokoši. Ta jajca se prodajajo tudi letos na sres. načelnstvu v D. Lendavi po 1 Din komad. Interesenti naj se takoj javijo pri kmet. organizacijah, pri občinah ali šol. upraviteljih. Želeti je le, da se bodo naše gospodinje pridno bavile s pravilno kokošjerejo in dale pač zaslužen prednost štajerski pasmi.

— **Orkester.** Novoustanovljeni orkester prav pridno vežba. Po dosedanjih uspešnih vežbanjih sodeč bomo imeli v Lendavi prvovrsten orkester. Kmalu se nam bo nudila prilika, da bomo slišali na odru prvič svoj domači orkester.

— **Gostilniška zabavljanja.** Lendava ima vedno kake svoje senzacije, ki skrbijo za nje senzacij željni ljudje. Vse njih delo pa je omejeno na gostilniške kvante in zabavljanja, kjer se baje tudi lahko dela za narod. Kajpada, sicer bi pa bilo življenje v Lendavi prepusto. Občinstvo se sedaj k večjemu smeje in manj razburja, kakor v prejšnjih časih.

DOPISI

Trnje. Naša občina je dobila leta 1922. agrarni travnik s pridržkom, da se ta travnik „Zvonar“ mora izkoriščati v svrhu pospeševanja kmetijstva v občini. Sedaj ne bomo govorili v tem, kako se je s tem travnikom gospodarilo vsa leta, mogoče bomo to storili drugič. Potrebno pa je, da iznesemo pred javnost, kakšna usoda je doletela ta travnik. Dne 17. oktobra je prispel na naš občinski urad odlok, s katerim se razrešuje občinska uprava in se imenuje novi župan in nekateri odborniki. Razrešen občinski odbor nima več pravice kaj sklepati in skleniti, vendar pa je ta razrešeni občinski odbor s kmetijskim odborom napravil sklep, da se „Zvonar“ razparcelira in je stavil predlog agr. oblasti, da se razdeli med agrarne interese. Ti agrarni interese so pa bili večinoma bivši občinski in kmetijski odborniki. Agr. oblast je upoštevala ta predlog in izdala odlok, ki pa je vzbudil med ljudstvom silno ogorčenje. Občinski odbor se je baval z zadevo na svoji seji in sklenil storiti vse potrebne korake, da se zavarujejo interesi občine in bo ostal ta travnik še nadalje občinski.

Organizacija.

Širša seja sreskega odbora JRKD. Na seji sreskega odbora vsedržavne stranke, ki se bo vršila v nedeljo 5. februarja v Dol. Lendavi z začetkom ob 9. uri, bodo poročali člani banovinskega odbora gg. dr. Zajc in Marn. Sresko tajništvo je razposlalo vsem gg. odbornikom in krajevnim organizacijam vabila na to sejo. Ponovno opozarjamo na važnost te seje in vljudno vabimo vse vablence na udeležbo.

Sreski odbor JRKD.

Če še ne veš . . .

da je Fordova tvornica v Ameriki sklenila ustaviti obrat zaradi stavke 6000 delavcev. Fordove tvornice zaposlujejo 100.000 delavcev;

da je v Vilnu zažgala neka mlada kmetica slamnjačo, v kateri ni vedela, da ima njen mož v slami skritih 1500 dolarjev. Ko je mož doznal za ženino dejanje je šel po sekuro in v razkačenosti ubil svojo družico;

da epidemija hripe (španska bolezen) razsaja po Evropi: V Berlinu oboli vsak dan za hripo do 100 oseb, v Angliji je že letos umrlo na tej bolezni 1589 oseb v Atenah pa v zadnjih 48 urah 20 ljudi;

da je moral največji list v Prekmurju (namreč po obliki, pisanju, dokazovanju i. t. d.) v eni izmed zadnjih števil, v kateri je v svoji sveti jezi suval na vse strani in obkladal z besedico laž, vse kar ga je zapelo, prav ponižno in skromno objaviti popravek radi svoje **rasnoljubnosti** (Beltinci!) . . . To je pač usoda „velikih“ listov . . ., da se na lepem spotaknejo . . .;

da je tolpa volkov v Romuniji napadla osebni vlak, ki je vsled sneženih zametov obtičal sredi proge. Potniki so se komaj ubranili zveri, da jih niso raztrgale;

da namerava Češkoslovaška kot prva država na svetu uvesti obvezno cepljenje proti davici;

da so na Angleškem izumili steklo skozi katero lahko gledaš, ne da bi te kdo videl. To je navadno okenško steklo, ki je prevlečeno s silno tenko plastjo zlata, ki mu daje zelenkast sij;

da je v bližini Toursa v Franciji utrjala ogromna skala, se spustila navzdol, podrla tri hiše ter ubila več ljudi . . .

da je treba vedno in povsod širiti naše glasilo. „Murska Krajina“ naj bo v vsaki prekmurski hiši!

Odstranitev zobnega kamna izvrši najbolje Vaš zobozdravnik, toda njegovo tvorbo preprečite lahko z stalno uporabo Chlorodont zobne paste. Tuba Din 8. .

Angleško zlato za Ameriko.

SOKOL

Občni zbor Sokolskega društva v Murški Soboti.

V soboto 28. I. se je vršil v Sokolskem domu v M. Soboti obračun dela Sok. društva v preteklem letu. Prostorno dvorano je napolnilo občinstvo iz vseh slojev tukajšnjega prebivalstva. Med drugimi so bili navzoči zastopniki oblasti, komendant mesta, župan i. t. d. Zbor je otvoril br. Pertot, ki se je po uvodnih besedah spomnil na našega vladarja in starosta, katerim je navzoče članstvo počastilo z: Zdravo. Po prečitani novoletne poslanice Sokolskega saveza se je br. starosta dotaknil tudi zadnjega pastirskega lista kakor tudi punktacij. Nato je podal kratko poročilo delovanja društva v preteklem letu in se spomnil vseh bratov, ki so nas med letom zapustili. Posebno iskrene besede so veljale prejšnjemu starosti br. Farkašu,

ki je odšel v Beograd a je nam zapustil s svojim delom trajen spomin. Med velikim odobravanjem vsega članstva je bil nato sprejet predlog, da se mu odpošlje iz občnega zbora pozdrave in ponovno zahvalo za njegovo nesebično delovanje. Župni delegat br. Velnar je na to v daljšem govoru poročal o zadnjem pastirskem listu, kar je članstvo z največjo pažnjo sledilo. H koncu je še prečital župno poslanico nanašajoč se na besede jugosl. episkopata. Na to so sledila poročila. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je bilo v preteklem letu 1 svečana seja, 2 izredni seji, 12 rednih sej a 9 sej je imel izvršni odbor. Zaznamovano je 682 vložnih števil. O prosvetnem delu v društvu je poročal prosvetar br. Velnar. Njegovo poročilo je bilo skupen pregled o delovanju odsekov, ki se udeležujejo na tem polju.

Načelnik je poročal o telovad-

nih prireditvah in to: Tyrševa akademija, letni nastop v parku, pri katerem je nastopilo 520 telovadcev in telovadkinj, okrožni zlet v Beltincih, nastop v Gederovcih in Brezovcih, udeležba na Vsesok. izletu v Pragi, zvezani tek v Maribor, tekma med člani okrožja, lahkoatletske tekme v Mariboru, in decemberska akademija. Priredil se je tudi enodnevni vaditeljski tečaj za sok. čete, katerega se je udeležilo 11 članov. V preteklem letu je vadilo 8 oddelkov. Skupno število telovadnih ur je bilo 508, a skupen obisk pa 12.558 telovadcev kar da povprečno 1047 telovadcev na mesec. Vaditeljski zbor šteje 3 člane in 5 članic. V poletju se je vršilo tudi dobro uspelo taborenje v Boh. Bistrici.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

v Murški Soboti

Tonfilmska veleopereta

KOMANDA

LJUBEZNI

(LIEBESKOMMANDO)

V glavnih vlogah: Dolly Haas, Gustav Fröhlich, Tibor von Halmay. — Režija: Geza von Bolvary.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO, dne 4. februarja zvečer ob 1/29 in v NEDELJO, dne 5. februarja popoldne ob 1/4 uri in zvečer ob 1/29 uri.

Matrikar društva je poročal o stanju članstva, ki je sledeče: Stanje koncem leta: 232 članov, 68 članic, 33 m. naraščaja, 18 ž. naraščaja, 85 m. dece in 69 ž. dece. Med letom je pristopilo 30 članov, 8 članic, 7 m. naraščaja, 9 ženskega naraščaja in 21

Radetsky husarji.

Napisala: KOLOŠVARI BERTA.

Jožeka gingavo telo je sedlo tak vtrlo, ka je težko obetežao. Vu Udini so ga vu špitao spravili. Ali nej samo tela potrtost ga mantrala, domo se želo v Gája zeléne bregé, vu svoj lübléni dom, šteroga je tak lejkomišelno povrgo.

Dugo je ležao vu špitáli i nigdár nebi živ vöprišao, či nebi bilo edne mláde redövnice, sestre Barbare, tá je ešče svoj počinek njemi žrtvovala, noč i den njemi je devala mrzle obklade na žarečo glavo, i gda že malo bogši gračüvao i njoj svojega celoga žitka tečaj povedao, te je z angelskimi rečmi njegovo boléče srcé potroštala:

— Vidite Joži, tak je naše življenje, človek si računa, bog pa nači zkonča. Jaz sam tudi bila srečna i veséla. Mela sam zarečenca, ráj sam ga mela, kak sama sebé. Mernar je bio, i tak je bilo dogučano ka vöstépi príle kak se zdáva. Molo se mi je:

Ešče ednok náj samo idem, te se zdáva i mo zmerom domá pri tebi. Odišo je, morje mi ga vzelo, nigdár ga več ne bilo.

* * *

Na düši i telji zdrav je Joži Udino povrgo i za máli čas je bio neustrašlivi husar. Že vu prvi bitij se jáko junáško vöpokázao, tak je hitro

avanžerao, podofficierski ispiti so njemi malo skrbi delali, z lejkotov je doli zdevao.

Pri Novarri je že strážamešter bio. Naednok na pamet vzeme, ka pri njegovoj kompániji niednoga officiera nega. Prvi kapitan je že streljeni bio, oberlajtnant ranjeni, ovi pa bog vej gde. Hitroma naprej stopi i záča izvršavati kommando.

Tistoga hipa so vojskovodji tákšo taktiko meli.

Ta náslabejša pešija je stála nájnapij. Für Kanonenfutter werden die Kerle gut sein. (Za štúke krmíti do pojbjé dobri. Potom so stáli husári, takimenüvana: Flügende Armee (letéča gárda). Odzaja tá nájbogšapešija kak ocelna stena. I začelo se strelati z velikim grmlenjem i treskanjem, i gda so se toga navolili te je prišo husar attak.

Izredno dugo se je strelalo, eden je nej obrüdo, ednomi ešče ne zfalila municia.

Husári strelajo z svoji krátki karabink, i nestrpno čakajo, gda pride réd na attak. Konji že tñdi nestrpno kopajo zemlo, brsajo i frčejo, že bi radi na šturmo šli. V tom napetom čakanjí naednok na pamet vzemejo, ka talijáni ščejo proti njim napád delati, signála pa ešče itak nej. Zdaj se zglási. Ali žnjim naednok se zglási pri Jožekovoj kompániji signal tñdi.

Kak grmeči vihér se püstijo konji vu galopp, ka konji doli ne pokláčijo,

sáble vsečejo doli, husári ne henjajo, dokeč ne prevládaajo.

Njihovo geslo je:

Ali prevládati, ali mreti.

To so bili naši husári.

* * *

Po skončanom bitji je Radetzky z svojim dalnjogledom žalostno gledao bojišče, gde so ranjene i mrtve vküpnosili, preračunao, kelko vrli lüdi je pá zgübo, i kak dugo de ešče mogo protistáti.

Na drügi den so pokápali te spádnjene soldáke. Tábarski pop je žegnao te velki grob i te mrtve, štúki so zatrobili, zástave so se trikrát nagnole, tri salve so strelili i zemla pokrila mrtva tela. Na drügi den zovejo Jožeka zráven pred Radetzkijsa na rapport.

No Joži si je mislo, zdaj ti vendar zigrájo tvojo noto. Bojao se je nikaj nej.

Pred toga višjega poveljnika! dostojno se njemi notri zglási, te ga ostro gleda i etak govori:

— Strážamešter Jožef, znáte ka ste se vi proti reglami nájtežkej pregrešili!

— Zu Befehl Herr Oberfeldmarschall.

— Vi pridete pred Kriegsgericht i bodete streljeni.

— Zu Befehl Herr Oberfeldmarschall.

Radetzky ga gleda; ka se te smrti ne boji; tákši more bidti vsáki dober

soldák. Na késniš njemi erčé:

— Abtreten.

* * *

Za pár dni pá vküpzapovejo celi regiment, odlikovanja se bodo tálala.

Vsáki je svoje dobo, te se Radetzky nesé pred Jožeka i njemi lástnoročno na prsi pribodne velki srebrni križ, to nájkéše odlikovanje, štero podofficier dobíti more, v ednom ga z posebnim ukazom imentije za officier namestnika. Više nej mogo, da nej meo ti potrebni šol.

To je Jožeka celoga žitka nájjakši den bio.

* * *

Slobodščine vöter je pihao po celoj Europi. Talijáni so se tñdi svoje moči zavedli, ednok je vu ednoj, drgoč vu drügoj držávi revolucia vövdánila, po vöčnom bojúvanji je Austrija edno držávo za drügov zgübila. Puno trpljenja težki dnevi so bili našim soldákom. Skoron so nej vüпали méрно glavo dolidjáti. Tak so se borili že nej več za Itálijo, nego za poštenjé svoje zastave, na štero so priségnoli.

Z bitjom pri Solferinai je zgübila Austrija sledájo grüde italijanske zemlé, vojska razpüstšena, — ali gde so tisti lepi mládi junáki, šteri so na gizdávi konjaj vu Italijo jezdili.

Tam počivájo vu túhoj zemli. Med temí malimi, ki so znjih domo prišli, je Joži tñdi bio i tak je dónok ešče ednok vido svoj prelübléni zeléni Gáj.

ženske dece. Pretežna večina članov in članic odpade na drž. uradništvo.

Referent za sok. čete je poročal, da se je ustanovilo 12 sok. čet, ki štejejo 337 članov, 87 članic. 18 m. naraščaja, 15 ž. naraščaja, 46 m. dece in 48 ž. dece.

Iz knjižnice je bilo izposojenih 502 knjigi. Knjižnici se je v preteklem letu priključila knjižnica Jugoslov. Matice, ki obsega 1175 knjig.

V preteklem letu se je nanovo ustanovil lutkovni odsek, ki je že uprizoril 4 igre. Za res požitnovalno delovanje je voditelju tega odseka br. Ščuki izrekel občni zbor zahvalo.

Godbeni odsek šteje 11 rednih članov, dva sta med letom odšla. Imel je v preteklem letu 115 vaj ter je prav uspešno nastopal pri igrah, pri radio prenosu, pri akademijah, čajankah, vrtnih koncertih i. t. d. Skupno število vseh nastopov je bilo 21. K odseku tudi spada dij. fanfara.

Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je bilo v preteklem letu pobranih 27.338 Din na članarini. Prejemkov je bilo 145.631,05 Din in 144.971,78 Din izdatkov, skupaj s saldom Din. 659 27 Din in 291.262,10 Din prometa s pripombo, da je znašal promet blagajne Din. 90.688,52 prejemkov in Din 90.029,25 izdatkov. Dolžniki še morajo plačati 5548 Din. Inventar: vrednost premičnin: 165.000 Din; nepremičnin: 660.000 Din skupaj 825.000 Din.

Po poročilih funkcionarjev se je razvila živahna debata, ki je pokazala, da se članstvo res zanima za vsestransko delovanje društva. Po končani debati se je vršila svečana zaprisega novega članstva, na to pa sklepanje o proračunu za tekoče leto ki izkazuje 52.478 Din izdatkov in prav toliko prejemkov. Članarina ostane za to leto neizpremenjena. Volitve, ki so temu sledile, so dale popolno zadoščenje za neumorno delo dosedanjemu starosti br. Pertotu, ki je bil enoglasno ponovno izvoljen za starosta, a tudi ostali odbor je ostal po večini neizpremenjen.

V poznih nočnih urah je zaključil br. starosta lepo uspeli občni zbor, ki je pokazal lepe sadove nesebičnega in požrtvovalnega dela največje sokolske edinice v Prekmurju.

Občni zbor lendavskega sokolskega društva.

V nedeljo popoldne se je vršil občni zbor tukajšnjega Sokola. Prisostvovalo je okrog 70 članov. Zbor je vodil br. starosta, ki je v daljšem poročilu podal važnejše točke delovanja društva v preteklem letu in smernice za bodoče leto. Tudi drugi funkcionarji društva so podali svoja poročila, iz katerih je razvidno vse delo in društveno življenje v preteklem poslovnem letu. Natančno je bilo zlasti poročilo br. načelnika Goriška. V tem poslovnem letu se je prav pridno telovadilo. Telovadnica je stopila v ospredje tudi v našem društvu. Lepo uspeli nastopi doma in drugod, uvedba lahke atletike, razne igre, vse to

priča, kako se skrbno goji telesna vzgoja. Za ta napredek gre vse priznanje načelniku Gorišku. Društvo je pa bilo delavno tudi v drugih ozirih. Sokol kot središče vsega kulturnega udejstvovanja in življenja v Lendavi se je potrudil, da svojo kulturno in nacionalno vzgojno nalogo častno vrši. Razna predavanja, akademije, gledališke predstave na odru, vse to postavlja sokolsko društvo daleč v ospredje pred vsemi drugimi društvi. Zato pa uživa ugled in priznanje in šteje v svojih vrstah lepo število članov.

Uprava društva ostane v glavnem ista, kakor je bila. Starosta ostane br. Sikić. Podstarosta je br. dr. Lipnjak, tajnik br. Zavašnik, blagajnik br. Žgur, načelnik je br. Dobernik in načelnica sestra Kosmačeva. Novo upravo čakajo velike naloge v tekočem letu. Največja in najtežja naloga bo: zidanje sokolskega doma. Glavna skupščina je sklenila, da se letos začne zidati „Sokolski dom“, ki ga tako željno pričakuje vsako sokolsko srce.

Občni zbor je potekel v najlepšem redu in sokolskem bratstvu.

ŠOLA in DOM.

Boj za boljšega človeka.

Ljudska univerza v Mariboru je priredila v dneh od 7. do 12. novembra ciklus predavanj o domači vzgoji. Zanimali so se zanj v prvi vrsti starši in vsi prijatelji mladine ter boljših časov sploh.

Čim dalje bolj se namreč širi prepričanje, da so ljudje sami, ki ustvarjajo slabe čase. Če bi bili vsi res plemeniti in poštenjaki od nog do glave, bi izginilo s sveta marsikatero vprašanje in marsikatera nesreča, ki nas tišči k tlom. V tem pogledu opazimo razveseljivo preorientacijo. V ospredje stopa vedno v jasnejši luči pomen in potreba prave vzgoje, ki se mora začeti že v družini. dš.

Slovenske poljudne vzgojslovne knjige.

Poljudne in samo vzgojeslovne revije Slovenci danes nimamo, ako odštejemo „Popotnika“ in „Slovenskega učitelja“, ki sta strokovno znanstvena. Pač pa je izhajala takšna revija pred vojno v Ljubljani pod imenom „Domače ognjišče“. V Zagrebu izhaja hrvatski ljudski vzgojeslovni list „Dom i škola“. Pri nas imajo nekateri družinski in ženski mesečniki kot so „Domači prijatelj“, „Mladika“, „Ženski svet“, „Žena in dom“, „Vigret“ posebne rubrike za vzgojo.

Izmed slovenskih knjig, ki bi bile staršem v močno oporo pri vzgoji otrok, naj omenim sledeče: J. Dimnik: „Domača vzgoja“ (razprodana); F. Križanič: „Otrok“; C. Drekonja: „Pod domačim krovom“; „Mati“ (izdaja lista „Vigret“); M. Grafenauerjeva: „Iz duhovnega življenja družine“. Pred kratkim je izšla v založbi revije „Žena in dom“ v Ljubljani knjiga M. Stupanove „Kako naj vzgojim svojo deco?“

Mimo teh izključno vzgojeslov-

nih knjig imamo še poljudne knjige o zdravstveni vzgoji in negi otrok. Napisali so nam jih naši zdravniki M. pr. dr. Dragaš: „Otrok v predšolski dobi“, dr. Dolšak: „Nega dojenčka“, dr. Rus: „Zdravje mladine“. Temu vprašanju posveča veliko pažnjo tudi „Zdravje“, poljudno zdravstveni list, ki izhaja v Ljubljani. dš.

MLADINI.

H. Kr. Andersen:

Dvanajst potnikov.

Ledeno mrzlo je bilo. Na svetlem nebu so cvetele zvezde, nobena sapica se ni zgenila. „Treski!“ in razbili so lanec na vratih. „Poki!“ in ustrelili so Novo leto. Silvestrov večer je bil, ura je udarila polnoči.

„Trarara!“ pošta je prišla. Voz se je ustavil pred mestnimi vrati, pripeljal je dvanajst potnikov, več jih ni mogel, vse je bilo zasedeno.

„Živijo! Živijo!“ so ljudje klicali po hišah, kjer so praznovali Silvestrovo in prav tedaj so dvignili čaše in napili Novemu letu.

„Za zdravje in veselje v novem letu!“ so klicali, „dobro ženico, vrečo denarja, konec skrbi!“

Da tako so si voščili in trčili so s čašami in — poštni voz se je ustavil pred mestnimi vrati.

Kdo so bili tujci? Potne liste so imeli in prtljage, daril zame in zate in za vse v mestu. Kdo so neki bili tujci? Kaj hočejo in po kaj so prišli?

„Dobro jutro!“ so dejali straži pri vratih.

„Dobro jutro!“ je ta odvrnila, zakaj pravkar je udarilo polnoči.

„Vaše ime? Vaš poklic?“ je vprašal stražar prvega, ki je izstopil.

„Kar poglej v potni list. Jaz sem jaz!“ je rekel. Bil pa je res cel možak, zavil v medvedji kožuh in s škornji iz kožuhovine na nogah.

„Jaz sem tisti, na katerega mnogi grade zlate upe. Pridi jutri, pa boš dobl darilce. Tolarje delim in cekine, enaintrideset dni in noči, dalje ne morem. Moje ladje so vklenili ledovi, a v moji pisarni je toplo. Januar sem in sem veletrgovec. Same račune nosim seboj.“

Nato je prišel drugi. Ta je bil šaljivec, ki je znal prirejati ples v maskah in še toliko drugih zabav. Vse kar je nosil seboj, je bil velik sod.

„Ta naj nam da snovi za pustne večere“, je rekel. „Zabavati hočem druge in sebe, saj moram umreti najmlajši. Živijo!“

„Nikar ne kričite!“ je posvaril stražnik.

„Prosim, to pa že smem!“ je dejal tujec; jaz sem princ karneval in potujem pod imenom Februarja.

Zdaj je prišel tretji na vrsto. Tak je bil kakor lačna jetika, pa je vendar nosil visoko glavo, zakaj bil je bližnji sorodnik štiridesetih vitezov in vremenski prorok povrhu. To sicer ni mastna služba in zato je prepovedoval post. Krasil ga je pa le šopek vijolic, ki si ga je zataknil za klobuk.

„Marc stran!“ je zaklical četrti in sunil prednika pod rebra. Všeč je moral biti vsakemu, ker je bil tako živahen. Pa vseeno ni veliko opravil, čeprav je imel mnogo praznikov. „Dež in solnce!“ je rekel, „to je moje veselje; sprememba mora biti!“

Dama je stopila iz voza.

„Gospodična Maj!“ je žvrgolela. Čudno, nosila je lahko poletno obleko, zraven pa volnene nogavice. No-

sila je sočno-zeleno svileni krilce, lasi si je ovenčala s trobenticami in tako je dehtela, ko dišeči perli, da je stražar kar kihnil. „Bog Vas blagoslovi!“ je spregovorila. Srčkana je bila in bila je pevka. Ne taka kakršne najdeš v gledališču, ampak pevka iz gozda. Iz svetlega, zelenega gozda je prihajala in pela je sebi v veselje.

„Zdaj pa pride gospa, naša mlada gospa!“ so zaklicali potniki. In res je prišla. Mlada in lepa je bila. Prirejala je pojedino na najdaljši dan. Sicer bi se lahko peljala v lastnem vozu, pa je vseeno prišla skupaj z drugimi, da ne bi rekli, da je ošabna. Vendar ni potovala sama, ker jo je spremljal njen mlajši brat Julij.

(Dalje.)

Tržne cene

Biki kg od 3—4—4.50 Din, telice kg od 3—4—5—Din, teleta kg 4 do 5—Din, krave kg od 1.50 2—3. Svinje kg 6.50—7.50—8 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 4—do 4.50 Din, moka II. kg. 3.50—4.—Din, moka V. kg. 3.50 Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava surova kg. 50—90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 7—14 Din, sladkor kristalni kg. 15—Din, v glavah kg. 16—Din, kocke kg. 17—Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din. sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 210.—Din, žito 1 q 125.—Din, koruza debela 1 q 100.—Din, koruza čequatine 1 q 110.—Din, oves 1 q 120.—Din, ajda 1 p 170.—Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 96, tomažova žlindra 18—20% 1 q 120.—Din, Nitrofoskal 1 q 148.—Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.—D, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18 Din.

Cement: Trboveljski 1 q 67.—Din, cement splitski 1 q 65.—Din, apno žgano 1 q 36.—Din.

Proda se hiša z 4 sobami itd. in velikim vrtom v M. Soboti, Šolska ulica 35. Istotam se proda sobna kredenca in železna postelja.

Radi preuredbe obrata, se proda kompletna naprava za izdelovanje sifona

in brezalkoholnih pijač sestoječo iz kompresorja, 2000 steklenic, rajnih esencov za 15.000 litrov izdelkov ter receptor za te pijače. Cena je 35.000 Din. Vzame se tudi hranilna knjiga.

Naprodaj je tudi

parna lokomobila

6 HP, 6 atm. v brezhibnem stanju ter obnovljenimi armaturami. Vidi se v pogonu v tovarni

PELIKAN v Dol. Lendavi.

Cena je 25.000 Din.